

Az árpádi Markovits-kúria történeti kutatása

Szabó Adél

Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzés – B-BUD-N-HU-TAJRE, nappali tagozat
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus, Budapest
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet/Kertművészeti és Kertépítészeti
Tanszék

Belső témavezető: Geccséné dr. Tar Imola, egyetemi docens, MATE, Budai Campus,
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet/Kertművészeti és Kertépítészeti
Tanszék

A szakdolgozatom témáját személyes indíttatásból választottam, ugyanis a kúria Árpádon található, ahonnan származom. Az elsődleges célom, hogy részletes és átfogó képet nyújtsak a Markovits-kúria történetéről, az épület megépítéséről, a tulajdonosváltásokon és az épület, valamint a kert funkcióinak változásain át, valamint, hogy megfogalmazzam a kúria helyét és szerepét a helyi közösség életében. Másodlagos célom, hogy a dolgozat végén konkrét javaslatokat fogalmazzak meg a kúria és annak kertjének helyreállítására és fenntartható hasznosítására, valamint a dolgozatom elkészülte alatt történő jelentős változások kielemezése. Számomra fontos cél, hogy a kúria ne csak szép és esztétikussá váljon, hanem funkcionális szempontból is vonzó legyen a lakosok számára, ügyelve, hogy megőrizze annak történeti örökségének fontosságát. A szakdolgozat elkészítése során többféle kutatási módszert alkalmaztam: levéltári és könyvtári kutatások, szakirodalmi áttekintések, interjúk készítése falubeli lakosokkal, helyszíni szemlék és bejárások elemzése. Az eredmények megerősítették, hogy a kúria nem csupán egy egyszerű vidéki épület, hanem a helyi közösség történelmének, a társadalmi és gazdasági változások jelképe. Az épület körül lévő, nagy méretű tájképi kert rengeteg értékes növényekkel van tele. A kert faállománya egészségesnek mondható, ugyanakkor az idős, dendrológiai szempontból értékes egyedek fokozott gondozást és rendszeres fenntartási beavatkozást igényelnek a további károsodások megelőzése érdekében. Az aljnövényzete vegyes összetételű, részben gyeses, részben erdei jellegű, amelyben mind vadon élő, mind díszítő növényfajok megtalálhatók. A kutatás során feltárt dokumentumok, interjúk és helyszíni felmérések eredményei alapján a kúria építészeti értékei, valamint a hozzá tartozó tájképi kert együttesen a korszak társadalmának építészeti stílusát, valamint a település arculatát tükrözi.